

הנשים שבאות לעשות לכם את המוות

הקרוב שלנו הלך לעולמו. למי יש כוח, מוטיבציה ומצב רוח לדאוג עכשיו לסידורי הלוויה והשבעה? בדיוק בגלל זה הקימו אור פירון-זומר והילה ותקין את "סופיה", חברה המפיקה לוויות ותומכת באבלים, כי מבחינתן אין סיבה שאנשים לא ייפרדו יפה מהחיים

כרמית ספיר ויץ | מגזין נשים | פורסם 17:02 23/03/17

הילה ותקין (מימין) ואור פירון-זומר | צילום: רמי זרנגר

הכול התחיל לפני קצת יותר משנתיים, בשבט התשע"ה, כשהלך לעולמו אורי אורבך ז"ל. באותה תקופה אור פירון-זומר והילה ותקין עבדו לצדו של אורי במשרד לענייני גמלאים. "במשך תקופה הסתרנו את המחלה שלו כי כך ביקש", מספרת ותקין שהייתה יועצת לענייני פרויקטים של השר. "אורי היה מאוד מיוחד. הוא היה שנון, ציני, סבלני מאוד לאנשים. לא היה דבר כזה אצלו- פגישה של עשר דקות. ובעיקר, הוא היה מעניין. תמיד נהיית לשימוע אותו ואת דעתו.

"כשהוא חלה, ליוונו את המשפחה בזמן שהייה בבית החולים. זה היה מאוד קשה. כולנו היינו בחדר כשהוא נפטר. כל מי שליווה אותו בזמן המחלה. רגע אחד את בעוצמות גבוהות של פרידה אמיתית מאדם ענק, ורגע אחרי את צריכה להיות בתוך העשייה של ההסברה, החלקות במודיעין, מי המוזמנים, סדר הישיבה ועוד. דברים טכניים שלא מאפשרים לך לעכל את החוויה העוצמתית של הפרידה, שעד הרגע האחרון לא האמנו שתקרה. האמנו שעוד שנייה הוא יקום ונחזור לשגרה".

זמן קצר אחרי שאורבך הלך לעולמו, פוטר כל צוות המשרד. פירון-זומר הייתה באותה תקופה בשמירת היריון ואילו ותקין הקימה חברה הפקות וחלמה להפיק גם

הלוויות. "הרעיון הבשיל הרבה מאוד זמן, עוד לפני פטירתו של אורי", נזכרת ותקין. "כשעבדנו במשרד לאזרחים ותיקים, בכל פעם הגענו עם חוויות קשות מלוויות. אצלי בערה המחשבה איך יכול להיות שהעולם כל כך מתקדם, והתחום הזה כל כך גרוע ונשאר למטה.

"חוויה אחת שברה אותנו לגמרי", היא ממשיכה. "אבא של מישהו מהמשרד נפטר. הלוויה הייתה בירושלים, סנהדריה, במוצאי שבת. זה אומר שהמשפחה יודעת מזה בשעה שש, ובתשע הלוויה, עוד לפני שהם מעכלים. הייתה לויה מאוד גדולה, הרבה אנשים בחוץ ולא שמעו כלום כי בבית ההספדים הייתה הגברה קטנה. עלו הילדים להספיד, ואדון חברה קדישא מקבל טלפון ועונה לו בקולי קולות. זה היה מבחינתי השיא. חברה קדישא צעק: 'מי שרוצה לגשת למת לבקש מחילה מהמת, שתבוא', כמו שוק. הבנתי שחייבים להביא שינוי. אחרי שאורי נפטר הבנו שזה לא יכול להיות כך. מאז למדנו המון ומובן שלא כל בתי העלמין כך. הרי לוויית יכולות להיות מחבקות, עטופות ברגישות. אני טובה בלחלום וברעיונות, אבל להוציא את זה לפועל לבד זה כבר ענין אחר. אם אור לא הייתה באה ואומרת: 'יש לנו משהו חדש ביד. אני איתך בסיפור הזה', 'סופיה' לא היה קורה".

הלוויה של אסתי וינשטיין ז"ל, שאורגנה ע"י סופיה

פירון-זומר: "אחרי כחצי שנה כשסיימתי את חופשת הלידה וחשבתי איך להמשיך הצעתי להילה שנקדם את הרעיון הזה ביחד. הקמנו את החברה, לקחנו שנה של לימוד השוק והנושא ורצנו קדימה".

פלייליסט וחבילת ניחומים

"סופיה", החברה שהקימו, מספקת שירותים בזמן אבל: ליווי משפחות בארגון הלוויה, השבעה והאזכרה, אירועי זיכרון והנצחה, ייעוץ בנושאים בירוקרטיים, רגשיים והלכתיים, כתיבת צוואות ותכנון מוקדם. הרציונל: "כשאנשים מתכננים את החתונה שלהם הם רוצים שהיא תהיה הכי מיוחדת, הכי 'הם'", הן מסבירות. "דווקא במאורע עצוב אך משמעותי כמו הלוויה של בן משפחה, רוב האנשים עושים את אותה הלוויה סטנדרטית, לא אישית ולא משקפת את אופיו, רצונו או חייו של הנפטר. סופיה באה לשנות את התפיסה הזו ולהציע, בין השאר, הפקת הלוויות מותאמות אישית לנפטר".

אחרי שישבו ותרגמו את נוסח מהלך טקס הקבורה מארמית כדי שיהיה נהיר, התפנו השתיים למלאכת מיפוי בתי העלמין בארץ. בספר הדקדוק הפנימי שלהן מופיעים מונחים כמו "חבילות ניחומים", "ערכות שבעה", הצללה, מטריות ומערכות

הגברה, ועידות קבורה וסוגיות כמו שיטת הקבורה במגרות ("כוכים") ומדי פעם מזרקת לאוויר בדיחה שחורה מפרכת חיים. כל יום מביא איתו עוד חיים ועוד מוות. כל יום נושא גילוי חדש.

מה זה אומר חבילות ניחומים?

ותקין: "מברק זה פאסה. מסרון? לא מתאים. חבילות ששולחים מקומות עבודה לשבעה, נראות במקרה הטוב גמ"ח. אנחנו המצאנו חבילת ניחומים ממותגת גם לעסקים וגם לאנשים פרטיים ואפשר להתאים אותן לכל סכום. בחבילות הגדולות, שמנו ערכות יצירה לילדים לצד חוברת הסברים להורים: כיצד מספרים לילדים, מנהגים שונים, חוברת מימוש זכויות וכן הלאה".

מדוע בעצם קיימת הנטייה לכרוך דלות ללוויות יהודיות?

ותקין: "אנשים אפילו לא שואלים שואלת. הם אפילו לא יודעים באמת מה צריך. הם בונים על זה שמישהו אומר להם: עכשיו קריעה, ואז עושים קריעה. ממלמל משהו בארמית. מבינים, לא מבינים, לא משנה. עוברים הלאה". פירון-זומר: "התרגלנו לזה שאתה מגיע ואין תנאים אלמנטריים. אם חם, אתה עומד שעות. אין מים, אין מטריות אם יש גשם, אתה תמיד בתנאים לא תנאים. אנשים מגיעים באמצע יום עבודה עם הלשון בחוץ אחרי עשייה ארוכה. אתה לא שומע, אתה לא חלק משום דבר, כולם מסיימים מהר מהר, מחפשים איזו אבן להניח על הקבר או גונבים מחלקות קרובות כי אחרת צריך להוציא מהבוץ אבנים. זה טירוף. רוב האנשים חושבים: באסה, עכשיו אני צריך לחזור לשבעה". ותקין: "ועוד לא דיברנו על זה שאנחנו יודעות מה התהליך שאדם שנפטר לו מישהו צריך לעבור ברגעים הכי קשים שלו. הוא בשיא הבלבול. רוב האנשים לא מתארגנים לקראת הרגע הזה. הם צריכים לרוץ למשרד הבריאות להביא אישורים". פירון-זומר: "אני צריכה לסייג. בציבור הדתי יש הרבה פעמים מי שעוזר. במגזר הכללי פחות".

יש מקרים בהם ה'אוטוטו מנוח' מזמין את השירות, או המשפחה שלו?

פירון-זומר: "לפעמים כך ולפעמים כך. בהרבה מאוד מקרים המשפחות מתקשרות אלינו לפני. השבוע נסעתי אל משפחה בעשר בלילה לבקשתה, כדי לרכוש את הקרקע לקבורה בעודו של האדם בחיים, במטרה לחסוך עשרות אלפי שקלים".

חבילות ניחומים וערכות שבעה מבית סופיה | צילום: ברוך גרינברג

זה נשמע מופרך בכל קנה מידה.

ותקין: "יש אנשים שזה מקנה להם רוגע. במשרד שלנו כבר הייתה תמונה שלו מוגדלת וסרטי וידיאו. שיהיה מוכן לאחרי. יש אנשים שלא רוצים לחשוב על זה

ונאחזים בכל תקווה. יש כאלה שהפוך. הם רוצים לדעת הכול. הם רוצים להיות בשליטה. יש לנו שירות שנותן תכנון מוקדם גם לאנשים שלא רוצים ליפול נטל על בני המשפחה שלהם. העמדנו סטנדרט גבוה: אנחנו לא לוקחות כסף על דברים שהמדינה אמורה לתת בחינם. חוץ מזה היום אנשים יודעים לצרוך שירות".

עובדה שלא בתחום הזה.

ותקין: "אני מסכימה איתך שזה לחנך שוק. היום אף אחד לא יוצא לחתונה בלי מפיק. למה ברגע הכי קשה שיש לא לוקחים מישהו שידע, שלמד, ששוחה בחומר הזה וייתן לך את המוצר הטוב ביותר בתחום האבל?" פירון-זומר: "יש לזה משמעות כספית היסטורית. זו החלטה שלוקחים לכל החיים. ויש רמה נוספת של מה מתאים למי. לא הגיוני שאנחנו משקיעים בחתונות, בר מצוות ובריתות כי כל אחד הוא שונה מחברו. למה הטקס הזה, הלוויה, לא יכול להיות מותאם לאדם ולמשפחה? אוקיי, יש טקסט יהודי שאומרים תמיד, אבל מה חוץ מזה?" ותקין: "הרבה פעמים אנשים חושבים שאסור לשיר, אסור לנגן. זה לא כך. יש מרחב מאוד גדול".

מה עושה העיסוק הקרוב במוות?

"אנחנו לא מטפלות במוות. אנחנו עוסקות בחיים", אומרת פירון-זומר. "אני כל הזמן נאחזת בזה שאנחנו אור בשביל המשפחות. הרי אף אחד לא חושב עליהן".

מתחיל מהבית

הילה ותקין (42) מעפרה, נשואה לנריה ואם לארבעה בנים (אביה בן 20, מתנאל בן 18, נווה בן 15 ונועם בן 12.5). היא נולדה בעפולה, בת בכורה במשפחה בת ארבעה ילדים, לאסתר ומשה בן מוחא, "מורים אידיאליסטים שחשבו שצריך ללכת לעיירת פיתוח כדי לבנות אותה ולעבוד בה כמורים". בתום שליחות משפחתית במונטריאול, השתלבה באולפנה צביה בעפולה, המשיכה בשירות לאומי בבני עקיבא ולמדה ביולוגיה באוניברסיטה העברית. עם נישואיה השתקעה בעפרה ומילאה ביישוב שורה של תפקידים. במהלך הבחירות פגשה באורי אורבך וכך כאמור הגיעה למשרד לענייני גמלאים.

אור פירון-זומר (28) נשואה לגל ואם לשלוש בנות (שחר בת 7.5, עמית בת ארבע ואביב בת שנתיים). היא בת בכורה לברוריה, אשת חינוך והרב שי פירון. היא גדלה באורנית לצד חמישה אחים. אחד מהם, אותו היא מכנה "ילד פלא", הגיע למשפחה במסגרת אומנה ("הוא המתנה הכי גדולה של המשפחה שלנו. למרות שהוא כביכול באומנה, הוא הכי נוכח והכי קבוע והכי אחי שיכול להיות"). עד גיל שמונה גדלה בקיבוץ עין הנצי"ב, בחינוך מעורב. היא עבדה כתחקירנית בתוכניות טלוויזיה וכיועצת מנכ"ל המשרד לאזרחים ותיקים, אצל השר אורי אורבך ז"ל. "אור היא בכלל חיה פוליטית", מעידה עליה שותפתה. "אני לגמרי הבת של אבא שלי", מתוודה פירון-זומר בפה מלא.

לא עשו לו חיים קלים כשהיה שר החינוך.

"בציבור החילוני מאוד אהבו אותו. בתקשורת עשו לו חיים לא קלים אם כי עד היום כולם בקשר איתו ומתרפקים עליו. כתבים פוליטיים, שזה מה שהם מחפשים, לא אהבו אותו. בתמימות מאוד גדולה שאפיינה אותו ואת יאיר לפיד, הוא חשב שהוא יכול להגיד את כל מה שהוא חושב כבר בהתחלה. הרי הוא ידע מה הוא רוצה. הוא ידע לאן הוא הולך. הוא אמר: בשנה הראשונה נדבר על כל מרכיבי הרפורמה ואז תיתנו לי לעבוד בשקט. לצערנו, אחרי שנה ושמונה חודשים זה נגמר, ונשאר זה שמדבר ולא עושה, שלא בצדק. מי בכלל חשב שיאיר ייכנס לפגישה ועוד לפני שהוא ייצא ממנה כבר תצא הודעה לעיתונות ששר האוצר פוטר? סליחה על חוסר המגזרות, אבל אני מאמינה שהם באמת באו לשרת את המדינה. 'יש עתיד' זו מפלגה בלי מוסדות, בלי מגזר או אנשים שצריך לממן. לי כאדם זה הרבה יותר מתאים. בהיבט הזה אני מאוד לא מגזרית".

אבא שלך כיכב הרבה באור הזרקורים התקשורתי ואילו נדמה שאימא שלך נחבאת אל הכלים.

"אימא שלי נקראת 'שרת הפנים' בעוד שאבא הוא 'שר החוץ'. היא דמות מופת בעיניי. הבחירה באחינו, ילד האומנה, גובה בעיקר ממנה מחירים אישיים ביומיום (בשל מוגבלות פיזית, כס"ו) ואני לא מאמינה שיש עוד מישהו בעולם שהיה עושה את זה בצורה כל כך שלוהה ושלמה. היא ההפך הגמור מאבא שלי בשקט וברוגע הפנימי והלוואי שהיה לי קצת יותר ממנה".

תמיד עמדתי לצידו והייתי גאה בו. פירון-זומר על אביה, הרב שי פירון | צילום: חיים צח

את הביקורת על אביה פירון-זומר מכירה לא מאתמול, וגם לא מהקדנציה שלו כשר החינוך. "ביקורת על אבא שלי היא משהו שאני מכירה הרבה לפני הפוליטיקה מהעולם המגזרי. בשונה מהציבור הכללי בציבור הדתי הוא היה דמות ציבורית מאז ומעולם ובכל מקום שהייתי בו הייתי הבת של, לטוב ולרע. הוא תמיד היה פורץ דרך. תמיד תמים ומלא באמונה שהציבור הדתי חייב להיות חלק בציבוריות הישראלית ולכן יש לא מעט פשרות שכולנו נדרשים לעשות על מנת שנוכל לחיות יחד. הוא איש של חלומות, אבל יודע להגשים אותם בצורה מדהימה. הוא יודע להסתכל על תמונה ציבורית רחבה ולא לפספס שום דבר בדרך. היו לו המון מתנגדים בכל דבר שעשה בחיים. הקמת 'צוהר' לא עברה בקלות והיום כולם מתגאים בארגון. כך גם אתר 'כיפה' ושו"ת באינטרנט. דעותיו הפוליטיות והדתיות שיודעות להכיל מורכבות לא עברו חלק בגרונם של חלק מהציבור שלנו שמעדיפים לראות הכול בשחור ולבן".

כבת הרגשת צורך לגונן עליו?

"תמיד עמדתי לצדו והייתי גאה בו. כשנבחר לכנסת האהבה והביקורת אליו התעצמו. בהתחלה קראתי טוקבקים ובאיזשהו שלב הפסקתי כי הבנתי שזה לא טוב ומועיל לאף אחד ושלהוב אלו טוקבקים מטעם. היו לו החלטות טובות יותר ופחות ואת כולן חיצונית גיביתי. אם הייתה ביקורת הייתי אומרת לו אותה והוא היה מקשיב ומקבל. הוא שיתף אותי בתהליך קבלת ההחלטות ואני מאמינה שנקודת המבט שלי סייעה לו לא פעם. וגם להפך - הוא שותף לכל החלטה שקיבלתי. תמיד תומך, מיעץ ומסייע. אני ממש הילדה שלו ותמיד הייתי. גאה בו על כל מה שעשה - טעויות ודברים טובים כאחד. לצערי לא מספיק יודעים כמה טוב הוא עשה למערכת החינוך. הוא שינה שיח והבנה של מהו החינוך ומהות החינוך".

יש הרבה ביקורת על הפזיזות בה פעל ועל החלטות שקיבל כשר חינוך.
"הוא איש חינוך אמיתי ועשה את זה מדהים. נפתלי בנט מדבר על מצוינות כאילו פתאום עכשיו לראשונה זינקו ציוני הבגרות. זה הרי קשקוש. שניהם מאמינים

במצוינות, אבל כל אחד חושב שיש דרך אחרת להוביל את תלמידי ישראל לשם. אני חושבת שהוא היה שר החינוך הטוב ביותר שמדינת ישראל יכלה לאחל לעצמה, אבל זה נגמר מהר ואני מקווה שלא יחזור. הדברים שהוא עושה עכשיו משמעותיים ומדהימים לא פחות והוא ואנחנו זכינו אחד בשני מחדש".

עבודה לבנה

מאז הקימו את סופיה, ותקין ופירון-זומר נכחו וארגנו עשרות לוויות, אולי מאות. אחת מהן הייתה הלווייתה המתקשרת של אסתי וינשטיין ז"ל, בה התבקשו כל אלו שהגיעו להביא עמם פרחים, כצוואת אסתי שביקשה פרחים ושירים בדרכה האחרונה. "קראתי בלילה כתבה והרגשתי שאם יש מקום שאני צריכה להיות בו, זה המקום הזה. אסתי רצתה פרחים, וחלק חילוני וחלק דתי", אומרת פירון-זומר. "תיארנו לעצמנו שהמשפחה לא יודעת מה לעשות. התלבטתי עם הילה. היא אמרה: צלצלי אל בתה תמי מונטג. הרמתי טלפון ואמרת: 'אני יודעת שאת טרודה נורא. החברה שלנו מלווה משפחות ברגעים האלה. את צריכה עזרה במשהו?'. ירדה לה אבן מהלב. היא קיבלה מתנה". "צריך להבין, אנחנו אף פעם לא מתקשרות ללקוחות. הלקוחות מגיעים אלינו. הפעם חרגנו ממנהגנו", מוסיפה ותקין. הן דאגו לתרומות של פרחים, לצל, הגברה, צילום וידיאו, ארוחות לכל ימות השבעה ועוד. "היינו צריכות לחבר בין העולם החרדי שאסתי הגיעה ממנו לעולם החילוני וזה קו התפר שאנחנו כל הזמן נוגעות בו בעבודתנו", אומרת פירון-זומר. "בפעולות של בני עקיבא כל הזמן עסקנו בשאלה מהי הציונות הדתית. זהו. סופיה היא הציונות הדתית. היא דרך האמצע המחברת".

ותקין: "ואת זה חברה קדישא לא יודעים להציע מטעמם, אבל השאירו לנו מספיק מרווח כדי שזה יהיה כמו שאסתי רצתה. ברוב המקרים הם בסדר. מבחינתם, כשאנחנו מגיעות ועושות לוויה זה מוציא שם טוב לכל שירותי הדת".

אלא שלא תמיד דברים הולכים חלק ובקלות בהתנהלות מול הגורמים השונים כשאדם יקר נפטר. אל המסלולים הלעיתיים בלתי אפשריים שעוברת משפחתו של אדם עם פטירתו הן מתוודעות מדי יום. "אם אדם נפטר בבית החולים, זה קצת יותר פשוט", מדגימה פירון-זומר. "יש במקום נציג של חברה קדישא שנותן למשפחה את הטופס. אני, שיודעת איך עובד המסלול הזה, צריכה שעתיים לפחות. אם אדם נפטר בביתו, צריך להזמין משטרה כדי שתקבע שהמוות לא היה על רקע פלילי. אני מכירה משפחה שישבה וחיכתה עם המת 14 שעות עד שהמשטרה הגיעה. טירוף. אחר כך המשפחה צריכה להגיע לאגף המחוזי במשרד הבריאות ולהביא רישיון קבורה ומשם להמשיך לחברה קדישא. שם יש עשרות אופציות. חברה קדישא זו לא חברה אחת. יש מאות חברות קדישא בישראל, חלקן מועצות דתיות, וכל אחד עושה מה שהוא רוצה. כל אדם זכאי להיקבר בחינם בהתאם לאופציות שיש באזור שלו. יש תעריפים שהמדינה קבעה, אבל הם תקפים רק אם אדם קנה חלקת קבורה בחייו".

14 שעות נשמע כמו מקרה קצה.

פירון-זומר: "כל מקרה הוא מקרה קצה. עוד לא פגשתי מקרה אחד שעבר נורמלי". ותקין: "תחשבי על אנשים חילונים שאין להם שמץ של מושג. פה יש כמה אופציות: דופקים על הדלת כמה מאכערים שעושים אותם, או אנשים עם אמבולנס פרטי לפינוי הנפטר שמתחזים לחברה קדישא, שכמובן לא יגידו שאת זה אפשר לקבל על חשבון המדינה. איך הם יודעים? הם יושבים על רשימות תפוצה של זק"א, ומתעדכנים בכל פעם שמישהו מת".

פירון-זומר: "הובלת הנפטר לקילומטר עלתה למשפחה 3,000 שקל. גזל. מגיעים לאנשים בשעה הכי קשה ובונים על זה שהם יסכימו להכול. ראיתי חשבונית של מישהי שהבן שלה התאבד בבית. במד"א הפנו אותה לזכיון אמבולנס פרטי שגבה ממנה פי שלושה. נושא מחירי החלקות פרוץ לחלוטין: זה יכול לעלות אלפי שקלים או עשרות אלפים. תלוי את מי שואלים והאם ניתנה התשובה הנכונה. בואי נגיד שכשהתחלנו, אמרו לנו: 'אתן רוצות להגיע לכל המידע על הלוויות? שאחד הבעלים שלכן יתנדב בזק"א. תדעו הכול'".

נבחרת סופיה | צילום: רמי זרנגר

ברשימת החיגוג המהיר שלהן בטלפון הנייד, מופיע הרב רוז'ה, המקובל על כל הזרמים, אבל לא כולם מקדמים את פניהן בברכה. "לא רק שמדובר בתחום גברי, זה תחום או אזרחי לחלוטין או חרדי לחלוטין. אין באמצע. אנחנו בדיוק בתווך הזה", מחדדת פירון-זומר. "זו הבשורה המאוד גדולה של סופיה. אנחנו נותנות יותר תשומת לב לדברים שגברים לא שמים לב אליהם. ברמה התורנית, יש לי גבולות גזרה מאוד ברורים: שהגופה תעבור טהרה, שהארון יהיה כשר. טווח ההלכה הוא עצום. למה להגביל אותו רק לאסור? יש מותר, והרבה. שאנשים ייקברו בצורה מכובדת וכמה שאפשר יהודית", משלימה ותקין.

לא מזמן הגיעו לפגישה עם האחראי בבית עלמין במרכז הארץ. האיש מעבר לשולחן הקשיב ליוזמה שלהן קשב רב. הן סיפרו לו על סופיה, החברה שהקימו לשירותי אבל, ובסוף אמר: "אל תתקרבו לכאן". "אנחנו לא תופסות להם את המקום", מסבירה פירון-זומר. "אנחנו שירות אחר לגמרי. שירות משלים של חברה קדישא, אבל עדיין יש כאלה שהם טיפה מיושנים שלא רואים את הערך בשירות למשפחה. איפה שיש כסף, ולפעמים לא כסף נקי, יש שוק שחור וזה מפחיד. לכן אנחנו עובדות הכי מסודר ולכן צחור".

סליחה על הניסוח, אבל אתן רואות בזה עיסוק לחיים?

ותקין: "בואי נראה לאן סופיה תגיע". פירון-זומר: "אנחנו לא כאלה שנוטשות דברים. האם יהיו לנו עוד עיסוקים? בוודאי. אין שאלה. יש כל כך הרבה דברים שאף אחד לא נתן עליהם את הדעת בתחום שירותי האבל: תכנון מוקדם, הנצחות, אזכרות, שבעה. חברות הקבורה בעולם מונפקות בבורסה. בישראל זה הרבה יותר מסובך, אבל אין לדעת".

פורסם בגליון 221 של מגזין "נשים".

[מצאתם טעות בכתבה? ספרו לנו ונתקן.](#)